

**Мерки за подпомагане
на социалната активност на ромите,
финансирани по програма „Местно развитие,
намаляване на бедността и подобро
включване на уязвими групи“**

Обща информация за програмата

- Програма: „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“

- Бюджет: 41 176 471 €

- ФМ на ЕИП 2014-2021 г. = 85%
- Национален бюджет = 15 %

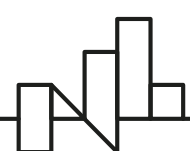
- Програмен оператор (ПО): Министерство на образованието и науката (МОН) - чрез дирекция „Външни европейски програми“ (ВЕП)

- Партньори:

- 1. Партньор от страна-донор / Donor Programme Partner – Норвежка асоциация на местните и регионалните власти / Norwegian Association of Local and Regional Authorities
- 2. Международна партньорска организация/ International Programme Organization – Съвет на Европа/Council of Europe

Социална мисия

Да продължи и надгради положителните резултати от проектите, реализирани през предишния програмен период по Програма BG06 „Деца и младежи в риск“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014г.

„Добри практики“ на Програма „Деца и младежи в риск“ 2009-2014 г.

	<u>Цели/ Резултати</u>
• Млади хора, участващи в дейностите по проектите	1200 / 4500
- от тях от ромски произход	300 / 1150
• Млади хора, преминали неформално обучение	400 / 602
- от тях от ромски произход	100 / 229
• Съотношение жени / мъже	40 / 60
• Обхванати деца в дейностите по проектите	2000 / 3500
- от ромски произход	200 / 2500
• Обучени младежки работници	20 / 19
• Обучени учители от детските заведения	152 / 201
• Обучени ромски образователни медиатори	33 / 41

Ново = надграждане на постигнатото през предишния програмен период

(1) Разширяване на целите и обхвата на програмата

3 програмни области:

- Местно развитие и намаляване на бедността,
- Деца и младежи в риск,
- **Приобщаване и оправомощаване на ромите.**

(2) Интегрирани мерки

- образование
- здравеопазване
- осигуряване на заетост

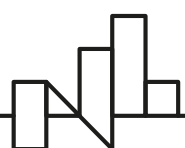
Основна цел на програмата

Основна цел:

Осигуряване на *системен подход* в местното развитие и намаляването на бедността чрез *интегрирани мерки* в сферата на образованието, осигуряването на заетост и здравеопазването (с фокус върху уязвимите групи).

Важно!

За целите на програмата „**уязвимите групи**“ се определят като групи с по-висок риск от бедност и социално изключване от общото население – етнически малцинства ([вкл. роми](#)) , хора с увреждания, мигранти, ученици отпаднали от училище, сираци, деца и младежи от семейства с един родител, деца и младежи от семейства с ниско ниво на образование, лица, борещи се с наркотични зависимости, бездомни, безработни.

Участие на всички заинтересованите страни в разработването на програмата

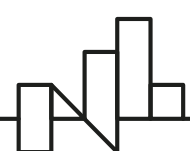
1. Основни участници в процеса на разработване на концепцията

- Програмни партньори (DPP & IPO)
- Представители на ОФМ, посолството на Норвегия (от името на правителствата на страните-донори), НКЗ и ресорните министерства (от името на правителството на България), представители на общините
- Представители на **НПО на ромската общност** и други заинтересовани НПО

2. Форми на участие: широки публични консултации, кръгли маси, срещи

3. Принос в разработване на цялостната концепция за програмата и нейните основни параметри

- Определяне на основните **цели и задачи**
- Дефинирани на очакваните **резултати и индикатори**
- Определяне на основните **програмни области**
- Определяне на **предефинираните проекти и техните изпълнители**
- Определяне на **темите**, допустимите **кандидати** с проекти и **критериите за подбор** по поканите за подбор на проекти

Участие на НПО сектора в определяне на целите и задачите на програмата

28 март 2017 г. : проведена консултативната среща с широко присъствие на заинтересованите НПО

Поканени за участие:

- Младежка фондация Арете, Асоциация Интегро, Български червен кръст, Български младежки форум, Център за междуетнически диалог и толерантност Амалипе, Асоциация за децата с онкохематологични заболявания, Асоциация Разнообразни и равни, Национален алианс за работа с доброволци, Асоциация ЛАРГО, Национална коалиция Интелект, Национална мрежа за децата, Национална мрежа на младежките центрове, Асоциация Нов път – Хайредин, Асоциация Свят без граници, Фондация Отворено общество, Фондация Инди Рома, Фондация за здраве и социално развитие, Тръст за социална алтернатива, Сдружение Рома Верситас, Център за местни и регионални политики – Шумен, Национален съвет за сътрудничество по етническите въпроси, Национално сдружение на общините в Република България, Държавна агенция за закрила на детето, Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика.

Участват също: представители на ПО и програмните партньори (KS & CoE) и НКЗ

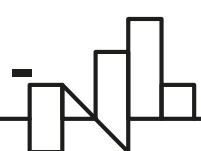
Модератори на срещата: представители на ОФМ

Резултат от срещата: Идентифицирани и обсъдени проблеми в 3-те програмни области

Дискутирани проблеми в програмна област: Приобщаване и оправомощаване на ромите/PA Roma inclusion and empowerment - (1)

- сегрегация в училищата
- липса на мотивация за посещаване / оставане в училище
- неравностоен достъп / възможности за образование, здравни услуги, жилища, заетост
- липса на интегрирани планове и дискриминация и липса на информация за ромите
- липса на достъп до взимането на решения на всички нива от държавното управление
- липса на качествено образование в сегрегираните училища
- липса на учители
- ограничени интеграционни мерки
- родителите като пречка (особено за ромските момичета)
- ограничен достъп до смесени училища
- финансови бариери
- високо ниво на отпадане от образователната система
- вторична сегрегация
- липса на образователни услуги в селски райони
- липса на интегративни мерки
- недостатъчно смесени училища
- липса на достъп до качествени училища
- липса на активни мерки
- нужда от адаптиране на законодателните мерки
- необходимост от картографиране на ромските общности
- недобро познаване на българския език

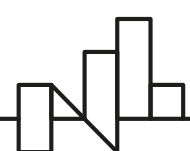
Дискутирани проблеми в програмна област: Приобщаване и оправомощаване на ромите/PA Roma inclusion and empowerment - (2)

- училищата не са подготвени да работят в мултикултурна среда
- езикова бариера
- здравното осигуряване на ромите е недостатъчно
- полова дискриминация
- лоша грижа в предродилния период
- сива икономика
- език на омразата
- недостатъчно кърмене
- достъп до здравни медиатори
- липса на достъп до спешна помощ
- липса на грижа за здравно неосигурените
- дискриминационно отношение от здравния персонал
- липса на консултации със засегнатите общности
- включване на гражданското общество – липса на консултации
- негативно отношение и в двете посоки
- ромите не са в публичната администрация
- липса на интеграция на малцинствените групи
- липса на подходящи модели и експертиза.
- необходимост от картографиране на ромските общности
- недобро познаване на българския език
-

Други форуми за публично обсъждане

- **27 февруари 2017 г. :** кръгла маса, организирана от Националното координационно звено съвместно с Център „Амалипе“. Програмният оператор представи постигнатото по програма „Деца и младежи в риск“ в областта на работата на младежките центрове и детските градини. Резултатите от програмата бяха посрещнати много положително и бяха поставени искания за продължаване на добрите практики през новия програмен период.
- **17 май 2017 г. :** кръгла маса за споделяне на опит и бъдещи планове относно изпълнението на ромския фокус по ФМ на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм. Програмният оператор представи актуалния статус на разработването на програмната концепция. В дискусиата беше обърнато специално внимание върху значението на участието на партньорите от страните-донори чрез споделяне на специфичния им опит и експертиза.
- **други срещи и обсъждания**

Предефиниран проект „Новаторски подходи в обработването на данни за население в риск от насилие и нарушаване на правата“

1. **Проектен изпълнител/Бенефициент:** Национален статистически институт (НСИ)

2. **Партньор:** Европейска агенция за основни човешки права (FRA)

3. **Бюджет:** 994 708,10 €

4. **Грант:** 100 %

5. **Основни дейности:**

- събиране и анализ на подробни данни за уязвимите групи;
- изготвяне на препоръки към държавната администрация, изследователските организация, НПО и др. заинтересовани организации относно използването на събраните данни;
- информация и публичност;
- обмяна на опит и сътрудничество с международните партньори

6. **Статус:** в изпълнение от м.юни 2019 г.

7. **Значение:** **Методологически характер.**

Ще подпомогне създаването на по-актуална и детайлизирана представа за наличието и разпределението 4 уязвими групи: роми, деца, възрастни и хора с увреждания.

Предефиниран проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“

1. **Проектен изпълнител/Бенефициент:** Български Червен кръст (БЧК)
2. **Партньори:** Норвежка Асоциация на местните и регионалните власти + МТСП и МЗ
3. **Бюджет:** 3 333 333 €
4. **Грант:** 90 % = 3 000 000 € (собствен принос: 10 % = 333 333 €)
5. **Териториален обхват:** 3 области от Северозападна България (Враца, Видин и Монтана) – [изостанал район с концентрация на население с ниски доходи \(вкл. роми\)](#)
6. **Статус:** в изпълнение от м. май 2019 г.

Основни дейности:

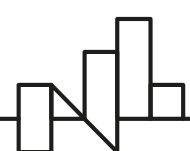
- създаване на 3 нови центъра за домашни грижи в областите Видин и Монтана, както и на мобилни екипи към тях;
- възстановяване на работата на мобилните екипи към 4 центъра за домашни грижи, функциониращи в област Враца;
- създаване и оборудване на пилотен център за телеасистенция (грижа от разстояние);
- осигуряване на домашни грижи на общо 750 възрастни лица с хронични заболявания и трайни увреждания в региона на Видин, Враца и Монтана ([част от тях – от ромски произход](#));
- предоставяне на услуги за телеасистенция/телегрижа на 500 бенефициенти в областите Видин, Враца и Монтана;
- набиране и обучение на [медиц.персонал](#) за посещения по домовете ([част от тях – от ромски произход](#));
- преглед на относимото законодателство и разработване на законодателни предложения и стандарти за качество за услуги за телепомощ / телеасистенция;
- дейности за информация и публичност;
- дейности в сътрудничество с партньорите от Норвегия.

Покана за подбор на проекти „Изграждане на младежки центрове“

Към Резултат 2: Подобро социално включване на децата и младежите

- **Общ бюджет:** 8 000 000 €
- **Грант:** 100%
- **Максимална сума за проект:** 2 000 000 €
- **Минимална сума за проект:** 1 500 000 €
- **Средства за инфраструктура:** до 60% от гранта
- **Допустими кандидати:** **общини**
(областните административни центрове, с изключение на Стара Загора, Пловдив, Добрич, Враца)
- **Статут:** Поканата е публикувана на 27.09.2019 г., като крайният срок за кандидатстване е 30.12.2019 г.

Допустими дейности

- изграждане на **материално-техническа база** (строителни и мремонтни дейности, както и доставки на необходимото оборудване/обзавеждане), включително база за настаняване и хранене (за младежки обмени);
- наемане на поне 5 младежки работника и 2 образователни медиатора във всеки младежки център;
- дейности за социално приобщаване на младежите (вкл. **от уязвими групи**) – кръжоци, клубове по интереси, спортни занимания, танцови и музикални занимания, тематични състезания; дискусии и т.н.
- дейности, свързани с придобиването на различни умения;
- образователни, културни и граждански, атрактивни за деца и младежи в риск;
- дейности за стимулиране участието на семейството, неправителствените организации и общините в работата с младежите;
- дейности, насочени към укрепване на двустранните отношения със страните-донори;
- младежки обмени (национални и международни).

Основна целева група

- Младежи на възраст между 15 и 29 години;
- Ученици, застрашени от отпадане или отпаднали от образователната система;
- Младежи в риск от етническите малцинства;
- Младежи в риск, живеещи в малки и отдалечени населени места или в икономически по-слабо развити райони;
- Млади хора, които не учат, но и не работят (NEET = "Not in Education, Employment, or Training");
- Други млади представители на уязвимите групи, определени в настоящата процедура.

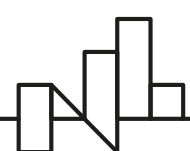
Важно!

Представителите уязвимите групи трябва да бъдат най-малко 20% от общия брой на лицата в целевата група.

Очаквани резултати/ Индикатори

- **4000 младежи**, обхванати от дейности в младежките центрове
- Изграждане на 4 нови младежки центъра, от които поне **3 центъра** отговарят на бъдещия Национален стандарт за качество (който се разработва от ММС);
- **40 служители**, обучени за работа по изискванията на бъдещия Национален стандарт за качество
- **50 участници** в обмен на опит с партньори от страните-донори
- **20 участници** от страните-донори, участващи в обмен с българските партньори.

Покана за подбор на проекти (с ограничен брой кандидати):

„Младежките центрове: мощен фактор за местно развитие“

Към Резултат 1: Повишено социално и икономическо развитие на общините в неравностойно положение

- **Общ бюджет:** 4 000 000 €
- **Грант:** 100%
- **Максимална сума за проект:** 1 500 000 €
- **Минимална сума за проект:** 500 000 €
- **Средства за инфраструктура:** до 30% от гранта
- **Допустими кандидати:** общините в Стара Загора, Пловдив, Добрич и Враца
- **Статус:** в процес на оценка.
Срокът за подаване на проекти беше 11.11.2019 г.
Всички допустими кандидати т.е. и 4-те общини, подадоха проекти, които в момента се оценяват.

Очаквани резултати/ Индикатори

- разширяване на **материално-техническа база** (вкл. нови помещения/терени и доставки на необходимото оборудване/обзавеждане);
- разширяване на териториални обхват на дейностите (вкл. изнесени дейности)
- разширяване броя на участниците в дейностите на центъра (вкл. привличане на нови младежи и нови целеви групи)
- **5000 младежи**, обхванати от дейности в младежките центрове

Важно! Поне 20% от обхванатите в проекта младежи са от уязвими групи (вкл. роми)

ПРЕДСТОЯЩА ПОКАНА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ - В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ !

„Ранно детско развитие и грижи“

Към Резултат 2: Подобро социално
включване на децата и младежите

- Общ бюджет: 6 029 412 €
- Грант: 100%
- Максимална сума за проект: 500 000 €
- Минимална сума за проект: 200 000 €
- Допустими кандидати: общини, в които не достигат детските заведения

Допустими дейности

- **Реновиране на инфраструктура и подобряване на материалната база:** строителни и ремонтни дейности, доставки на оборудване и обзавеждане
- **Прилагане на иновативни методи в работата с децата (innovative hubs):** използване на иновативни подходи и апробиране на „добри практики“;
- **Наемане на поне 2 образователни медиатори и поне 3 нови педагогически специалисти** по всеки финансиран проект;
- **Закупуване на образователни материали, пособия и консумативи за децата:** учебни помагала, материали и книжки за практически и игрови ситуации и нагледни демонстрации;
- **Организиране на различни дейности за социализация и гражданско възпитание на децата:** зелени инициативи, излети, конкурси, спортни състезания, чествания на празници, театри, танци, инициативи за запознаване с традициите и занаятите на различните етноси, арт-ателиета за изграждане на умения по приложни изкуства, фестивали и спортни прояви, посещения на исторически места и обекти,
- **Провеждане на дейности с образователна цел:** посещения на библиотека, музеи, обсерватории и зоологически градини;
- **Привличане на родителите в работата с децата:** организиране на съвместни дейности „родители и деца“

Очаквани резултати/ Индикатори

- **400 деца**, обхванати в образователните и социални дейности, предлагани от детските градини/иновативните центрове
- **40 изградени иновативни центрове** към детски градини и филиали

Важно! Поне 20% от обхванатите в проекта деца са от уязвими групи (вкл. роми)

ПРЕДСТОЯЩА ПОКАНА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ - **В ПРОЦЕС НА ПОДГОТОВКА !** „ИНТЕГРИРАНИ МЕРКИ“

Към Резултат 3: Подобро включване на ромите

- **Общ бюджет:** 8 000 000 €
- **Грант:** 100%
- **Основна цел:** подкрепа на интегрирани проекти за подобряване на достъпа до образование, заетост, социални и здравни грижи и услуги (с фокус върху ромската общност)
- **Обявяване на поканата:** края на 2020 г.

Благодаря за вниманието!

tz.guerdjikova@mon.bg

vep_info@mon.bg

<https://www.eeagrants.bg/programi/mestno-razvitie>

www.eeagrants.org

